

deno, nebo nikoliv; souhlas se zde nenahraňuje léty. Jest arciž pravda, že ani ve sporu nelze dosíci rozluky manželství pro nepřekonatelný odpor, když druhá strana (žalovaná) se k žádosti o rozluky nepřipojí, a že by se ustanovení §u 16 c) rozl. zák. mohlo zdáti zbytečným; než tomu není tak: stačí si uvědomiti, že odepření souhlasu ku provedení rozluky v řízení nesporném dle §§ 15 a 16 rozl. zák. nemusí míti za následek setrvání v tomto odepírání i v řízení sporném, zamítavé stanovisko druhé strany pro řízení nesporné může míti svůj důvod v tom, že se v tomto řízení nerozhoduje o vině na rozluce, kdežto ve sporu se vina zjišťuje a tím získává druhá strana podklad pro uplatňování svých nároků soukromoprávních (§ 1266 obč. zák.). Již touto úvahou jest prokázána nesprávnost vývodů soudu odvolacího.

Čís. 4088.

Pro žalobu, již se popírá, že pachtovní smlouva nebyla platně uzavřena, není výlučně příslušným soud okresní (§ 49 čís. 5 j. n.).

(Rozh. ze dne 12. srpna 1924, R I 627/24.)

V řízení o žalobě, již domáhala se žalující obec na žalované, by jí vrátila najatý důl, uváděla žalobkyně v první stolici, že pachtovní smlouva, na základě které žalovaný dolu užíval, nebyla platně uzavřena, že usnesení obecního zastupitelstva pro různé nedostatky, které s obecním řádem se nesrovnávají, jakož i nedostatky občanskému zákoníku se příčí, bylo ihned od počátku neplatným a že tudíž žádná pachtovní smlouva nevzešla. **Procesní soud první stolice** (krajský soud v Ch.) uznal podle žaloby, **odvolací soud** zrušil rozsudek i s předchozím řízením a odmítl žalobu, maje za to, že ji bylo podati na soudě okresním vzhledem k předpisu §u 49 čís. 5 j. n.

Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení a uložil odvolacímu soudu, by, nehledě ke zrušovacímu důvodu, rozhodl o odvolání.

Důvody:

Žalující strana tvrdila v první stolici, že pachtovní smlouva, podle které žalovaný užíval dolu, nebyla platně uzavřena, že usnesení obecního zastupitelstva o uzavření této pachtovní smlouvy bylo hned od počátku neplatné a že tedy žádná platná smlouva mezi stranami vůbec nevzešla. Z toho vyvodila žalující strana žalobní žádost, aby pachtovní smlouva prohlášena byla nezákonnou a právně neúčinnou, aby byla zrušena a žalovaný byl uznán povinným, pachtovní předmět s příslušenstvím žalující obci odevzdati. Žalující strana popírá tudíž jsoucnost pachtovní smlouvy a domáhá se z toho důvodu rozsudku, že pachtovní smlouva není závazná; žalující strana nežádá zrušení pachtovní smlouvy, platně uzavřené, nýbrž žádá soudní prohlášení neplatnosti smlouvy pachtovní a teprve v důsledku toho žádá dále též její zrušení a odsouzení žalovaného, by předmět smlouvy té vrátil obci žalující. Předmětem žaloby a sporu tudíž jest jsoucnost pachtovní smlouvy, pročež není předmětně příslušným okresní soud podle §u 49 čís. 5 j. n., nýbrž

vzhledem na hodnotu žalobního nároku (druhý odstavec Šu 58 j. n.) soud sborový podle prvního odstavce Šu 50 j. n.

Čís. 4089.

Vyrovňavací dlužník není povinen platit věřitelům více, než se vyrovnáním zavázal zaplatit, třeba se ten který věřitel vyrovnacího řízení (hlasování o vyrovnání) nebyl účastnil.

Lhostejno, že pohledávka zůstala v řízení vyrovnacím nepovšimnuta, pak-li neprokázáno v ý h r a d n é zavinění dlužníka v tomto směru.

(Rozh. ze dne 12. srpna 1924, Rv I 738/24.)

Žalobci domáhali se na žalovaném zaplacení celé své původní pohledávky. Žalovaný namítl, že o jeho jmění bylo po vzniku pohledávky žalobců zahájeno vyrovnací řízení, jež skončilo vyrovnáním na 70%, a že první splátka byla dospělou dnem 1. prosince 1924. Žalobci oproti tomu poukazovali k tomu, že se o zahájení vyrovnacího řízení nedozvěděli a že jejich pohledávka nebyla uvedena v seznamu věřitelů ani ve vyrovnací tabele. **Procesní soud první stolice uznal podle žaloby, zjistiv, že pohledávka žalobců nebyla uvedena v seznamu věřitelů, v čemž spatřoval zavinění dlužníka ve smyslu Šu 53 (4) vyr. řádu. Odvolací soud žalobu pro tentokrát zamítl.**

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Žalobci uplatňují jen dovolací důvod čis. 4 Šu 503 c. ř. s. Dovolání jejich jest neoprávněno, neboť soud stolice druhé posoudil věc v podstatě správně po stránce právní. Žalobci domáhali se žalobou na žalovaném zaplacení celé pohledávky 4416 Kč 16 h jako tržové ceny za dodané zboží a před ukončením ústního přeličení v první stolici omezili žalobní žádost o 1000 Kč, které jim byly po žalobě hotově zaplacený. Podle obsahu vyrovnání, soudně uzavřeného, byl žalovaný povinen, zaplatit svým věřitelům toliko 70% jejich pohledávek a to ve čtyřech lhůtách, z nichž první byla dospělou teprve 1. února 1924, tedy později, než ústní přeličení v první stolici v tomto sporu bylo skončeno a rozsudek v první stolici byl vynesena. Podle prvního odstavce Šu 53 vyr. ř. vyrovnávací dlužník není povinen, věřitelům zaplatit více, než vyrovnáním zaplatit se zavázal; to platí podle tohoto zákonného předpisu bez ohledu na to, zda věřitelé účastnili se vyrovnacího řízení a hlasování o vyrovnání, čili nic. Jsou tudíž i žalobci vázáni vyrovnáním žalovaného a jejich omezená žalobní žádost byla v době vynesení rozsudku prvního soudce (§ 406 c. ř. z.) předčasná, poněvadž v této době nebyla jejich pohledávka proti žalovanému ani úplně, ani částečně ještě splatna. Ovšem mohou podle Šu 53 (4) vyr. ř. věřitelé, jejich pohledávky zůstaly p o u z e zaviněním dlužníkovým ve vyrovnání nepovšimnuty, zaplacení celé své pohledávky na dlužníkovi žádati. To jest výjimka z pravidla prvního odstavce Šu 53 vyr. ř.; aby tedy mohlo této zákonné výjimky užito býti ve prospěch žalobců proti žalovanému v tomto sporu,